

IZHAJA VSAK DAN

Ima ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesečnišče štev. se prodaja po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.)

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 balona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne odira. Naročnina za nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 3-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprilagojene pisma se ne sprejemajo in ne vračajo.

Naročnina, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naradni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODIN A. Lastnik: kooperatorji lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vplazna zadruga s omejenim poročilom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 20.

Polno-hranilnični račun štev. 841-652. TELFON R. II-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Bombardiranje Drinopolja.

SOFIJA, 4. Izv. Bombardiranje Drinopolja, ki se je pričelo včeraj ob osmi uri zvečer je trajalo do pol dveh ponoči in se je nadaljevalo zopet ob peti uri zjutraj. Razširjalo se vesti, da mesto na več krajih gori.

CARIGRAD 4. (Kor.) Ministrstvo za notranje zadeve je izdalo komunikacijo, v kateri potrjuje, da so Bolgari včeraj ob pol osmi zvečer na vzhodni in južni strani pričeli z vso silo bombardirati Drinopolje. Turki so hrabro odgovorjali. Vojne sovražnosti so se pričele tudi že na otoku Galipoli. V mestu vlada mir. Govori se, da so se danes popoldne pričeli boji tudi pred Čataldžom. Bolgarska konjenica je z vso silo naskočila turške predstraži.

SOFIJA 4. (Izv.) V poučenih krogih se zatrjuje, da je bila kanonada pred Drinopoljem silno strašna. Drinopolje pade baje že do nedelje v bolgarsko-srbske roke. Po kapitulaciji mesta nameravajo zavezništvo še enkrat predložiti Turčiji vse svoje zahteve. Ako bi Turčija tudi v tem slučaju ne odnehala, izbruhne vojna z vso silo in se bo nadaljevala toliko časa, dokler Turčija popolnoma ne razpade.

SOFIJA 4. (Kor.) Neuradna poročila zatrjujejo, da so Bolgari in Srbi včeraj ob 8 zvečer pričeli z bombardiranjem Drinopolja. Bombardiranje je sledilo v več presledkih. Danes zjutraj je bila kanonada silno huda. Govori se, da je več delov mesta v plamenu.

SOFIJA, 4. (Kor.) Tako v diplomatskih kot v bolgarskih vladnih krogih prevladuje prepričanje, da pade Drinopolje tekom enega tedna v bolgarsko-srbske roke, nakar se bodo pogajanja nadaljevala. Splošno sodijo, da bodo Turki potem bolj popustljivi in mir kmalu sklenjen. Zahtevi turške vlade po imenovanju cerkvenega namestnika sultana v Drinopolju, Bolgari ne nameravajo delati nobenih težav.

PARIZ 4. (Izv.) Obnovitev vojne ni tukajšnje merodajne kroge čisto nič iznenadila. Diplomatični in vladni krogi so trdno prepričani, da bo druga faza vojne še veliko krajša kot je bila prva. Turški odpor pri Čataldži ne bo posebej hud. Turška armada je po številu sicer močnejša, a je zato vsled raznih sporov in nezadovoljnosti zelo desorganizirana.

Ustanovitev nevtralnega pasu za tuje podanike v Drinopolju.

CARIGRAD 4. (Kor.) Kakor poročajo listi, so se konzuli v Drinopolju obrnili do carigradske vlade s prošnjo, naj vlada dovoli odhod tujih podanikov iz Drinopolja v Carigrad, ako noče privoliti v ustanovitev nevtralnega pasu za tuje podanike.

CARIGRAD 4. (Kor.) Veliki vezir Mahmud Šefket paša je na prošnjo drinopoljskih konzulov za ustanovitev nevtralnega pasu za tuje podanike v Drinopolju, odgovoril, da nima ničesar proti temu, vendar pa je za to najprej potrebno potrebno dovoljenje bolgarske vlade.

Sultanov cerkveni namestnik za Drinopolje.

BERLIN 4. (Izv.) „Lokalanzeiger“ po-

roča baje iz bolgarskih uradnih krogov, da bolgarska vlada nima ničesar proti temu, da se imenuje za Drinopolje sultanov cerkveni namestnik. Vendar pa se bolgarsko-turški spor slika čisto napačno, ker se smatra Drinopolje kot edina sporna točka med obema državama. Bolgarska zahteva veliko več. Nova meja mora iti 180 km vzhodno od Drinopolja ob Midiji ob Crnem morju do Rodosta ob Egejskem morju. Turčiji smeta ostati le mesti Carigrad in Galipoli, zato pa mora plačati veliko vojno odškodnino.

Turčija pripravljena odstopiti Drinopolje.

DUNAJ 4. (Izv.) Dopisnik „Neue Freie Presse“ javlja iz Carigrada: Turški min. svet je na svoji seji sklenil v principu odstopiti Drinopolje, če Bolgarska dovoli, da se nastavi v Drinopolju namestnik kalifa, da varuje turške verske interese. Vendar hoče Turčija za enkrat še počakati, kako se obrne vojna sreča na bojnem polju. Ker je Bolgarska že privolila v turško zahtevo, bi bil torej spor radi drinopoljskega vprašanja že rešen. To mora biti znano tudi bolgarski vladi in zato je čudno in naravnost nerazumljivo, zakaj je s tako nezaprnostjo pričela z nadaljevanjem vojnih operacij.

Položaj v Carigradu.

CARIGRAD, 4. (Izv.) — Mesto ima na zunanji popolnoma mirno lice, a ljudstva se vedno bolj polašča razburjenje. Veliko vzne- mirjenje vlada zlasti radi tega, ker je izostala tudi od turške vlade obljubljena intervencija velesil pri balkanski zvezi. Politični krogi še vedno upajo, da se posredovanje izvrši, posebej če se bolgarski napad na Drinopolje ponesreči, kar pa strahu med občinstvom čisto nič ne zmanjšuje. Mnoge rodline so že pripravljene na beg v Malo Azijo, ker se razširjajo vesti, da se glavna armada pri Čataldži ne bo upala dolgo braniti. Vlada sama je trdno prepričana, da pri Čataldži ne pride do nobenih večjih vojnih operacij, ker so tla popolnoma razmočena in bojno polje v velikem delu pod vodo.

Vesilec ostanejo solidarne.

PARIZ, 4. (Izv.) — Tukajšnji politični krogi so trdno prepričani, da ostanejo velesile solidarne. Tudi se meni, da se bodo mirovna pogajanja kljub nadaljevanju vojne, nadaljevala slično kot za časa tripolitanske vojne. Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da Bolgari ne bodo razvili vojnih operacij samo pred Drinopoljem, ampak skupno z Grki tudi z vso silo napadli mesto Galipoli, da tako prisilijo vrhovnega turškega poveljnika pri Čataldži, Izet pašo, da oslabi svojo glavno armado.

Princ Hohenlohe v Petrogradu.

PETROGRAD 4. (Kor.) Danes ob 10 dopoldne je došel semkaj podpolkovnik princ Bogomir Hohenlohe z lastnoročnim pismom cesarja Franca Jožefa za carja. Princa je sprejel na koločvoru avstrijski veleposlanik grof Czernin.

PETROGRAD 4. (Kor.) Car Nikolaj je sprejel danes ob tretji popoldne v Carskem Selu princa Bogomirja Hohenloha v posebni avdijenci.

korintskega zaliva. Kakor ladja Orgo, je tudi Rimljanova ladja imela na krovu drugo Medeo, ki je zapustila očeta in domovino. Bila je Akta, ki je stala na krovu, naslonjena na Lucija, in ki je skoz palčolan, ki se je polagoma spuščal nad Citeron, zrla proti Korintu, ležečemu ob vznožju. Nepremično, z odrevenelimi očmi in polodprtimi usti je vztrajala na svojem mestu, dokler ni bilo ničesar več videti, tudi ne gradu, ki se dviga nad Korintom. Ko je najprej izginilo rodno mesto za valovi, in potem tudi trdnjava, ki se je še nekaj trenutkov gugal na morskovi površini, podobna potapljačemu se galebu, se je Akta nezavestna zgrudila k Lucijevim kolenom.

VI.

Ko je mlada begunka zopet odprla oči, se je nahajala v glavnem prostoru ladje. Lucij je sedel ob njenem ležišču in podpiral blede, od razmršenih kodrov zakriti obraz, a v kotu je dremal tiger, sključen na škrlatni, z zlatom pretkani preprogi in krotak kakor jagne. Bila je noč, in skoz odprtino v stropu je bilo videti krasno, močro grško nebo, posejano s tisoči svetlih zvezdic. Ladja je polzela po zelenih valovih, kakor da bi bila velkanska zibelka, ki jo morje skrbno guga, kakor zvesta dojlka posteljico spečega otroka. Vse naokrog se je zdelo mirno, tiho in jasno, da je Akta za hip mislila, da so jo objele sanje in da počiva še pod palčolanom, ki je pokrival njeno deklečko ležišče. Toda Lucij je pazil na njeno najmanjšo kretnjo; zapazil je, da se je zbu-

PETROGRAD 4. (Kor.) Danes zvečer se vrši v avstrijskem poslanstvu intimni diner, katerega se udeležijo princ Hohenlohe, minister za zunanje zadeve Sasanov s soprogo in vsi poslani.

Srbske zahteve od Bolgarske.

DUNAJ 4. (Izv.) „Wiener Allgemeine Zeitung“ poroča iz Belgrada: Srbski poslanik v Sofiji, Spalajković, je ob priliki svojega zadnjega bivanja v Belgradu sporočil srbski vladi bolgarski predlog, glasom katerega je Bolgarska za srbsko pomoč pred Drinopoljem in Čataldžom pripravljena odstopiti Srbiji vse ozemlje zapadno od reke Vardarja. Srbska vlada je bolgarski predlog sprejela. Ker pa Bolgarska dosedaj še ni zaprosila Srbije za pomoč, sodijo belgarijski krogi, da se hoče na ta način izogniti izpolnitvi svoje obljube. Bolgarska namreč še vedno upa, da se Turčija uda, še predno izbruhne prava vojna na vsej črti.

BELGRAD 4. (Kor.) Uradno se poroča: Vesti evropskih časopisov, da so se povodom prihoda srbskega poslanika v Sofijo, Spalajkovića v Belgrad, vršila pogajanja med Srbijo in Bolgarsko glede določitve nove meje med obema državama, so popolnoma izmišljene.

Odhod srbskih čet na bojna polja.

BELGRAD 4. (Izv.) Srbija je odposlala več svojih polkov v Tracijo, pred Drinopolje in Čataldžom. Par polkov je odšlo tudi proti Skadru, da priskočijo Črnogorcem na pomoč.

Rumunija pripravljena na vojno.

LONDON, 4. (Izv.) Poročevalec „Daily Mirrorja“ se je mudil te dni v Rumuniji in opazil, da se Rumunija z največjo naglico pripravlja na vojno. Vsi mostovi, železnice in važnejše ceste so zastražene. — Posebej strogo je zastražen most čez Donavo. V Bukareštu se govori samo o predstojeci vojni, na katero je ljudstvo že popolnoma pripravljeno. Kolodvorci so polni vojaštva, ki neprestano odhajajo proti meji.

Venizelos na Dunaju.

DUNAJ 4. (Kor.) Ministrski predsednik Venizelos je danes v spremstvu poslanika dr. Streita obiskal avstrijskega ministrskega predsednika grofa Stürgkha. Nato je konferiral dalje z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom.

DUNAJ, 4. (Izv.) Grški ministrski predsednik Venizelos je ob šesti uri zvečer odpotoval v Belgrad, kjer ostane dalje časa Srbi proti bolgarskim in rumunskim šolam.

BELGRAD 4. (Kor.) Poročilo, da je srbska vlada v rumunskih in bolgarskih šolah v novoosvojenem ozemlju prepovedala pouk, ne odgovarja popolnoma dejstvu. Pouk je ustavljen iz istih vzrokov kot po vsej Srbiji. Ta odredba mora za novoosvojeno ozemlje veljati tembolj, ker stoji pod vojaško upravo.

Nemiri v Mali Aziji.

DUNAJ, 4. (Kor.) Turško poslanništvo na Dunaju je pooblastilo „Fremdenblatt“ izjaviti, da so vse vesti o proklamaciji avtonomije v vilajetu Basrah, kakor tudi vesti o nemirih v posameznih delih Male Azije, popolnoma izmišljene.

čila, in je plosnil z rokama. Kmalu zatem je vstopila mlada, krasna sužnja ter držala v roki gorečo svečo, s katero je prižgala zlato svetilko, visečo na bronastem svetilniku poleg postelje.

V trenutku, ko je vstopila mlada deklica, je Aktin pogled obstal na njej ter ji sledil radovedno. Sužnja se ji je zdela znana, dasiravno jo je videla prvič. Njene poteze so zbudile v njej še sveže spomine, toda nemogoče se ji je zdelo najti ime temu mlademu, otožnemu obrazu. V glavi ubogega otroka je rojilo toliko misli, da ni mogla več prenašati njihove teže, temveč je sklenila očesi in se izmučena zakopala v blazine. Lucij je menil, da bo zopet zaspala; dal je sužnji znamenje, da jo čuva, ter je zapustil izbo. Ko je bila sužnja z Akto sama, se je ozrla vanjo z nepopisno žalostnim izrazom; nato je legla na škrlatno preprogo poleg Febe, čegar rama ji je rabila za blazino. Tiger, moten v svojem spanju, je napol odprl svoje divje se cveče oči, toda, ko je spoznal prijateljico, je jel lizati s svojim krvavordečim jezikom njeno nežno roko, mesto da bi jo bil kaznoval za njeno predrznost; nato se je zopet zleknil, da bi zaspal, in vzdihnil, kar pa je bilo bolj podobno divjemu tulenju.

Naenkrat so zadoneli z ladjinega krova čarobno ubrani glasovi. Bil je zbor, ki ga je bila Akta že čula, ko je ladja priplula v Korint. Toda sredi nočnega miru in samote je bil učinek petja mnogo lepši in tajinstve-

Avstrijska poslanska zbornica. Seja finančnega odseka.

DUNAJ 4. (Izv.) Danes popoldne se je vršila seja finančnega odseka. Glasovalo se je o drugem oddelku osebnodohodninske predloge. Predlogi glede vplogleda v knjige so bili odloženi na poznejši čas. O §§ 162 in 183, ki se tičejo obdačenja kmetijstva in samostanov se vrši nova debata.

Protislovanske odredbe ruske vlade.

MOSKVA 4. (Izv.) Na zahtevo zunanjega ministrstva je vlada prepovedala v Petrogradu, Moskvi in Kijevu vsa vseslovanska zborovanja in prireditve. V neoslovističnih krogih vlada radi tega velikansko razburjenje in nejevolja.

Dogodki na Daljnem Vstoku.

MUKDEN, 4. (Kor.) Petrogradski brzojavni urad poroča: Generalni guverner je že dobil končni načrt glede Mandžurije in Mongolije. Poveljniki armade v Mandžuriji in Mongoliji so dobili ukaz, da morajo vse za operacije v Mongoliji določene čete odposlati polagoma na mejo severne Mongolije. Operacije se prične meseca marca.

Generalni štrajk na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 4. (Izv.) Zatrjuje se, da izbruhne v Budimpešti generalni štrajk dne 6. t. m., ko se prične v zbornici nadaljevanje razprave o volilni reformi. Vodstvo socialističnih organizacij izjavlja, da je ta vest neresnična, pač pa je napovedanih za danes 5. t. m. zvečer 40 zborovanj.

Jezikovno vprašanje na Češkem.

DUNAJ, 4. (Kor.) „Fremdenblatt“ poroča: Ker so v javnosti razširjene vesti, da je bilo na zadnji seji ministrskega sveta natančno določeno stališče vlade v vprašanju jezikovne ureditve pri oblastvih na Češkem, je potrebno konstatirati, da vlada dosedaj še ni ukrenila ničesar obveznega in so vse nasprotnosti izmišljene.

Francoski ministrski svet.

PARIZ, 4. (Kor.) Na današnji seji ministrskega sveta, ki se je vršila pod predsedstvom Fallièresa, sta ministrski predsednik Briand in finančni minister Klotz predložila v sankcijo zakonski osnutek o izpolnitvi kongregacijskega zakona iz l. 1910.

Bavarski princregent na obisku pri cesarju Viljemu.

MONAKOVO, 4. (Kor.) — Princregent Ludovik je odpotoval s svojo soprogo v Berlin k cesarju na obisk. Spremljal ga bo na potovanju ministrski predsednik.

Admiral May — veliki admiral.

LONDON, 4. (Kor.) Admiral William May je imenovan veliki admiralom.

Stavka črkostavcev v Amsterdamu končana.

AMSTERDAM 4. (Kor.) Stavkajoči črkostavci so imeli včeraj skupščino, na kateri so sklenili, da prično jutri zopet z delom, ker so delodajalci deloma ugodili njih zahtevam po zvišanju plače.

Tristoletnica Romanovih.

PETROGRAD, 4. (Izv.) Antihohijskemu patrijarhu Gregoriju je dovolil car, da se sme udeležiti slavlja tristoletnice vlade doma Romanovih.

nejši. Kmalu je združenim glasovom sledil samospev. Lucij je pel molitev k Neptunu. Akta je spoznala topeče se zvoke, ki so ji prejšnjega dne pretresli najskrivnejše strune njene duše. Bil so tako sladko ganljivi glasovi, da se je zdelo, kakor da se je približala ladji novega Odiseja siren s Palinurovega rtiča. Vsa zamaknjena v to čarobno glasbo, je Akta odprla trudne oči in je zrla kvišku tja proti nebu, razsvitljenemu od zvezd, Polagoma je pozabila na svojo pekočo vest in na vse gorje ter se je s svojimi mislimi popolnoma zaglobila v svojo ljubezen. Že davno so se bili izgubili zadnji zvoki blagodne lile v ozračju, kakor da bi jih bili odnesli duhovi na svojih perutih, in Akta, vsa očarana od ljubke melodije, je še vedno prisluškovala in zrla kvišku. Slednjič je povesila oči, ki so se zopet srečale z onimi mlade deklice. Kakor gospodarica, tako se je bila tudi sužnja udala čaru teh milobnih glasov. Slednjič sta se pogleda obeh žensk srečala, in Akta je bila še bolj prepričana, da te žalostne oči niso šele prvič poslane svojih svetlih žarkov k njej. Akta je mignila z roko, sužnja je vstala, obe sta za trenutek umolknil. Konečno je Akta prekinila molk.

„Kako ti je ime, mlada deklica?“ je vprašala.

„Sabina“, je odgovorila sužnja.

Pri tej edini besedi je Akta vztrepetala, kajti ne samo obraz, tudi glas se ji je zdel znan, toda ime, ki je je čula, ni moglo zbuditi v njej nikakega spomina.

PODLISTEK.

AKTA.

Zgodovinski roman iz Neronovih časov. Spisal Aleksander Dumas. — Prevel F. P.

Ta del pesni, ki se je zlasti prilagal Korinčanom, ker je dolžil mater, v nasprotju z ustnim izročilom, umora na lastnih otrocih, je vzbudil vrhunec navdušenja. Cesarški namestnik je izročil čudežnemu pevcu oljkin venec, a ženske so si iztirgale iz las cvetke in vence ter jih sipale na oder, očarane vsled tučevega petja. Za trenutek se je bilo bat, da se bo Lucij zadušil pod tako veliko množino cvetja, kakor Tarpeja pod štiti Sabincev, in to tembolj, ker je nepremično in kakor da bi se za ta nezasišani triumf nič ne zmenil, iskal med vrstami žensk ono, radi katere edine je bil ponosen na svojo zmago; sredi lepih Korinčank je ona edina še imela venec na glavi. Uzrl jo je v starčevem naročju, jo pogledal z neskončno mehkim pogledom in razpri roke v prosečem hrepenenju. Akta je vzdignila roko in odložila venec z glave; a ker ni imela moči, da bi ga zalučala svojemu ljubimcu, ga je vrgla v sredino cirkusa in se je ihtec zgrudila v naročje svojega očeta.

Naslednjega dne ob zori je zlata ladja lahko in čarobno plula po modrih valovih

Otvoritev finskega dež. zbora.
HELSINKI 4. (Kor.) Danes je bil
otvorjen finski deželni zbor.

Strah pred sufragetkami.

LONDON 4. (Izv.) Strah pred angleškimi sufragetkami postaja od dne do dne večji. Galerije vseh muzejev in zbirke so že zaprte. Galerije britanskega in državnih muzejev so sicer še odprte, a so pod zelo strogim nadzorstvom. Vsem damam se preiščejo muhi, ročne torbice in dežniki. Nobeni protesti ne pomagajo. Žepne preiskave izvršujejo tudi na sumljivih moških.

Republika menihov na Sveti Gori.

Poleg raznih novih pojavov bode igrala na zemljevidu Balkana svojo posebno vlogo morda tudi meniška republika Athos. Poslaniki veseli so, kakor se je že poročalo, sklenili, da naj postane gora Athos s istimi imenimi polotokom neodvisna duhovna republika. Polotok Athos-novogrški: Hagion Oros, turški: Ameros, italijanski: Monte Santo, — „Sveta Gora“ — je posebno zanimiva kot sedež meniške republike, ki je čisto svoje vrste.

Ta republika obsega 20 velikih samostanov, 12 vasi, 250 celic in 150 pušč s 6000 grških in ruskih menihov. Vsak narod, ki se priznava članom in pristašem pravoslavne cerkve, poseduje eden ali več samostanov, ki jih obiskuje vsako leto mnogo, silno mnogo romarjev. Menihi pa imajo take privilegije, da se na polotoku ne sme naseliti nikdar nobeden mohamedanec. Pa tudi ženska ne sme stopiti na atotska tla. Na Athosu vlada seveda duhovščina in sicer 20 poslancev — iz vsakega samostana po eden, ki tvorijo s štirimi predstojniki vred sveti sinod.

Gora Athos je se svojimi krasnimi gorskimi gozdovi, se svojim milim podnebljem kakor na Rivijeri in se svojimi bogatimi vrelci in se svojo že v pregovorih znano rodovitostjo pravi rajski košček zemlje. Strme stene in skalovje, temni jelkovi gozdovi, svetli listnati gozdovi, obširni zidovi in stolpi se menjavajo v pisani bujnosti.

V starih časih je bilo gori svetišče gromovnika Zeusa, sedaj pa ga diči kapela. Pri Athosu je bil izgubljen Mardonij velik del svoje flote in Kserks je hotel tam izkoptati prekop, da bi prihranil floti viharje, pa je bil zakrivil pogin tam, kjer tega ni pričakoval, pri Samini.

V službi Italije in Nemčije!

1.

Če je kdo kakega avstrijskega državnika pritisnil ob zid in ga spravil v zadrego z dokazi o krivici vladnega zistema napram slovanskemu elementu v teh naših pokrajinah, in njega pogubnostni tudi se stališča državnega interesa: tedaj se tak-le avstrijski državnik sklicuje na — višje obzire! Ti višji obziri pa datirajo z matematično natančnostjo od tedaj, ko je naša monarhija sklenila najnenaravnejšo, torej tudi najnerazumljivejšo zvezo, kar jih je sploh sklenila v svoji na srečah in žalostnih dogodkih toli bogati zgodovini.

O ti višji obziri! Skrivajo se sicer sramežljivo kakor nežna in dehteča viljica na obronku, ki jo pa včasih vendar-le zaletuje profano oko in jo nenežna roka odnaša med ljudi.

Tako je tudi nečak pokojnega italijanskega državnika in večkratnega ministrskega predsednika Crispija, gospod Palumenghi-Crispi utrgal viljico avstrijskih — višjih ozirrov do Italije in jo izločil očem profanega,

„Kje je tvoja domovina?“ je nadaljevala Akta.

„Zapustila sem jo v tako zgodnji mladosti, da se je ne spominjam več.“

„Kdo je tvoj gospodar?“

„Včeraj je bil še Lucij, danes je Akta.“

„Ali mu že dolgo služiš?“

„Odkar se sploh zavedam.“

„Gotovo si mu zvesto udana?“

„Kakor hči svojemu očetu.“

Potem sedi k meni in kramljava o njem.“

Sabina jo je ubogala, toda z vidno navoljo. Akta je smatrala njeno obotavljanje za boječnost in jo je prišla za roko, da bi jo pomirila. Roka sužnje je bila mrzla kakor mramor, toda ni se branila in je sela v naslonjač, ki ji ga je ponudila gospodarica.

„Ali te nisem že nekdaj videla?“ je nadaljevala Akta.

„Menim, da ne,“ je zajecjala sužnja.

„Na boršču, v cirkusu, v gledališču?“

„Nisem zapustila ladje.“

„Kaj, ti nisi bila navzoča pri Lucijevih zmagah?“

„Vajna sem jih.“

Sledil je zopet molk tem vprašanjem in odgovorom, ki jih je sužnja dajala z vidno nevoljo. Ta njen občutek je bil tako očividno, da se Akta ni mogla varati.

„Čuj, Sabina,“ je dejala, „vidim, kako težko ti bo zapustiti svojega gospodarja.“

(Dolge.)

to je tistega sveta, ki se mu navadno odtezajo tajnosti izza kulis diplomatskega — teatra!

Ker pa je to čudna viljica, ki ne dehti ravno prijetno za nas Slovane na jugu monarhije in ki marveč zastuplja vzduh, v katerem moramo živeti, in ker je proti bacilu, ki ubija organizem, prvo sredstvo ravno to, da ga poznamo, hočemo tu podati tudi naši javnosti to, kar pripoveduje nečak italijanskega državnika o — višjih obzirih, ki so in ki še določajo smeri vladnemu režimu v teh naših pokrajinah.

Gospod Palumenghi-Crispi je priobčil namreč nekaj dokumentov o notranji in vnanji politiki Italije iz časov ministrovanja svojega strica. Velikega interesa je za nas zvezek, ki se nanaša na vnanjo politiko Italije, ali resničneje povedano: na vplive te politike na avstrijsko notranjo politiko v obmorskih provincijah. Tisti za nas vlezanimi pasus slove v točnem prevodu:

„Ko se je leta 1893. Crispi povrnil na vlado, se je moral ponovno pritoževati radi postopanja Avstrije nasproti nje italijanskim podanikom. Ker pa je občutil potrebo, da mora tu intervenirati nemška vlada, je brzojavil grofu Lanzi našemu (italijanskemu) poslaniku v Berlinu:

„Postopanje avstrijske vlade v Istri nima niti zrnca zdravega razuma. Ker je cesarstvo večjezično, je potrebno za njegovo življenje, da spoštuje vse narodnosti, posebno pa italijansko in nemško, ki sta edine civilizovane (III). Prednost, ki jo daja Slovanom, je na škodo njegovo in na škodo vseh. Ne treba, da tajim, kako tista agitacija stavlja italijansko vlado v težko situacijo in dela našo zvezo z Avstrijo našemu ljudstvu vedno bolj antipatično, ki ni pri nas nimalo priljubljena. Jaz vršim svojo dolžnost, ali naj se me ne stavlja v situacijo, da bi moral podati svojo demisijo. Pojte takoj k cesarju (Viljemu) in rosite ga, naj se on vmeša, da preneha to jezikovno vprašanje ter da se bo italijanski jezik spoštoval istotako kakor slovanski!“

Poslanik je odgovoril, da ne more k cesarju, kadar bi hotel, pač pa poišče indirektno poti, da ga obvesti. To je Crispija razsrdilo tako, da je odposlal poslaniku v Berlinu nastopno brzojavko:

„Po sedemindvajsetih mesecih, odkar se vi, general naše vojske in poslanik, mudite v Berlinu, čudim se, da niste dosegli te udobnosti, da bi mogli videti cesarja vsakokrat, ko to morejo zahtevati potrebe internacionalne politike. Ne morem vam zatajiti, da vaša brzojavka nikakor ni pomirljiva.“

Na to je grof Lanzi poslal svojo demisijo, ki pa je Crispi ni hotel sprejeti, marveč je brzojavil Lanzi:

„Na prejšnji storite svojo dolžnost, potem bom videl, kako ko ukreniti!“

Na to je Lanzi vendar dobil priliko, da je mogel govoriti s cesarjem Viljemom, ki mu je rekel:

„Recite Crispiju, da se divim energiji, ki jo razvija v službi kralja in domovine glede internacionalnih pogojev. Obžalujem jako težko, ki mu jih dela postopanje avstroogrške vlade v Istri, kakor jih je delalo tudi meni v poljskih pokrajinah. Že sem vam bil dal priobčiti nalog, ki sem ga postal svojem poslaniku na Dunaj. Potruditi se hočem v tej smeri, obžalujem pa, da ne morem, kakor bi hotel, direktno posredovati pri avstrijskem cesarju, ker bi jaz od njega ne dopuščal ni najmanjše vplivanje na moje notranje stvari, radi česar se mu ne morem dotikati stvari notranje politike. Vendar bom nadalje, kolikor je v moji moči, delal na to, da opozorim avstrijsko vlado na nevarnosti, ki jih nje postopanje nasproti italijanskim narodnjakom more prnesti za trdnost zveze.“

Domače vesti.

Imenovanje v finančni stroki. Viši računski svetnik Nikolaj Constanzo je imenovan računskimi ravnateljem in za vodjo računskega oddelka tukajšnjega finančnega ravnateljstva.

Ljubezen do domovine. Pišejo nam: Pred nekaj dnevi se je od tu neki Srb, namenjen na bojno polje, odpeljal z vlakom južne železnice. Pripovedoval je, da so mu v sedanji vojni poginili trije bratje za domovino. Sedaj nima, razun matere, nobenih sorodnikov več. Po njegovi vnanosti in po pripovedovanju bi se dalo soditi, da je bolje situiran in da bi mogel živeti tudi drugje, ne da bi nosil svoje kosti na bojno polje in jih izpostavljati sovražniku. Eden potnikov je menil, da je to pač dovolj, da so že trije bratje padli za domovino. Posebno pa še z ozirom na staro mater, ki bi ostala brez vsake opore, ako bi jej še četrti sin ostal

na bojnem polju. Da ste ga čuli, kaj je oni Srb odgovoril na to. Divil bi se mu bil.

Tudi stokrat bi umrl za domovino, ako bi bilo potrebno. Da mi umrje mati, to je zakon narave. Ako bi pa umrla domovina, ne bi bil sirota jaz, ampak ves narod. Če mi je domovina dala vsega, kar ima dobrega, zakaj naj bi jaz ne žrtvoval zanjo vse, kar imam?!

Tako je govoril mladi mož. Tako govori prava, globoka, idealna ljubezen do svoje domovine. Ne treba pripovedovati, da je šel mož iz lastne volje, ne da bi bil pozvan. Smilil se mi je mož cvetočih let, ki ga ne bom videl nikdar več, tudi če ga ne požre bojno polje. Pri nas pa skušajo mladi ljudje bežati v Ameriko že pred naborom. Je pač velika, neizmerna ljubezen Srba do svoje domovine...!

† Kardinal knez in nadškof dr. Nagl je včeraj zjutraj ob tri četrt na eno umrl. — Tako se glasi kratko brzojavno poročilo, ki smo ga prejeli včeraj iz Dunaja.

Dr. Nagl je mož, katerega se spominjamo tržaški in sploh primorski Slovenci z neko bridkostjo. Skoraj sedem let je pastiral dr. Nagl v naši tržaški škofiji in ta leta njegovega delovanja med nami značijo dobo, kakšne bi si ne želeli več. Po blagem, z našim narodom in njegovimi željami in potrebami po očetovsko sočutem najvišjim duhovnim pastirjem v naši škofiji, res blagega spomina monsignorjem Sterkom, našega naroda sinom, je prišel mož, tul vsemu, kar je našega, človek, ki ni mogel in tudi ne hotel umeti naše duše, avstrijski birokrat v škofovskem talarju.

Ricanje — —!

Ta beseda označuje delovanje monsignorja Nagla med nami in mislimo, da nam ni treba reči prav čisto nič več.

Dr. Nagl je rodom Dunajčan, rojen dne 26. novembra l. 1855. Smrt ga je dohitela torej v lepi dobi šele 58 let, prav kmalu, ko je dosegel vse časti, ki mu jih je mogla dati hierarhija. Lepa kariera mu je bila zagotovljena takorekoč že z njegovim dunajskim domovinstvom. Po desetih letih svojega duhovniškega delovanja bil je med tem časom tudi že dvorni kapelan na Dunaju — je bil dr. Nagl že imenovan za rektorja kolegija „Anima“ v Rimu in 26. marca leta 1902. — po komaj dobrih 23 letih duhovništva — nikomur znan pri nas, za škofa naše tržaške škofije. Dne 28. avgusta leta 1902 je bil slovesno ustoličen v katedrali sv. Justa v Trstu, dne 12. oktobra istega leta pa v Kopru.

Dne 16. februarja l. 1910. je odšel dr. Nagl iz Trsta na Dunaj kot koadjutor dunajskega kneza nadškofa, kardinala dr. Gruschaja in leto pozneje je že tudi bil njegov naslednik. Dne 2. decembra leta 1911. mu je cesar sam izročil v dvorni župni cerkvi kardinalski baret.

De mortuis nil nisi, bene! — Dr. Naglovo škofovanje v Trstu tvori za nas primorske Slovence temno stran naše zgodovine, ki pa smo jo preboleli kakor smo že preboleli marsikaj drugega, kar nam je prišlo od zgoraj. Dr. Nagl je odšel in za njim nam ostaja edino spomin težkih dni in pa zavest, da odhajajo ljudje, naš narod pa ostaja v kljub njim!

Mestni občinski svet ima jutri, v četrtek, dne 6. februarja 1913, ob 7 zvečer svojo sejo. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Nadaljevanje podrobne razprave o občinskem proračunu za leto 1913.

„Otroci, kadar zapustite šolo, ne zabite nemškega Schulvereina!“ (Kinder, wenn ihr aus der Schule entlassen werdet, vergesst nicht des Deutschen Schulvereins!) tako stoji z mastnimi črkami napisano na steni Schulvereinske šole v Vodičji vasi na Koroškem, ki je bila ustanovljena proti nameravani CM šoli in zahaja vanjo 90 odst. slovenskih otrok. — Ta šola, ki nosi napis „Rossegger Schule“, je dobila takoj svoj lastni okoliš in jo mora vzdrževati občina, oziroma dežela.

Ne z isto, ampak s tisočkrat večjo pravico bi smela klicati naša družba njim, ki so obiskovali njene šole, uživali nje dobre in prejeli od nje največ: ohranitev svoje narodnosti.

Oluka italijanskega odvetnika in zavednost slovenskega uslužbenca. Na tukajšnjem zemljiškoknjižnem uradu pri c. kr. deželni sodnji se je dogodil slučaj, ki ne sme ostati prikrit slovenski javnosti, ker zares krasno osvetljuje oluko italijanskih renegatov, teh „poturic, slabših od Turčina.“ — Potomec slavnihih rimskih cesarjev —, kakor to dokazuje že njegovo ime — odvetnik dr. Slokovič, oziroma Slokovič, je prišel v zemljiške knjige nekaj gledat. Dobil je predse spis, pisan v slovenskem jeziku, ki ga slovenski renegati seveda ne razumejo. Odvetnik je pozval vedno vpludnega in postrežljivega uslužbenca, gospoda Godino, in ga vprašal: „La senta, la capisci slavo?“ Gospod Godina mu je odvrnil krepko in energično: „Ne, jaz ne razumem po „scia-o“, ampak pošteno po slovensko, ki je moj lepi materni jezik.“ O ščavih (sužnjih) pa govorijo k večjemu zamorci, ne pa tržaški odvetnik!

Odvetnika Slokoviča je obšla rudečica sramu in ni si upal dvigniti glave, marveč je, sklonjen nad spisi, „študiral“ dalje. Priča dogodka je bilo namreč precej ljudi, ki so se tačas nahajali tam, med temi par odvetniških koncilijentov.

Lekcija, ki jo je dobil odvetnik od pristopnega uslužbenca, gotovo ni bila prijetna, pa povsem zaslužena, in naj si jo dr. Slokovič le zapiše za ušesa! Našemu Godinu, tej korenini zavednega škodnja, naše priznanje na častni in vgladni narodni zavesti in na možatem nastopu!

Češki socijalni demokrati so narodni in podpirajo hvale vredno češko obrambno delo. Med darovi, ki jih je prejela Osrednja Matica šolska, se nahaja znamenit dar češke narodne demokracije: 25000 K. Socijalni demokrati, branitelji vseh krivično zatiranih, bi morali vsekakor braniti tudi pravice tepnanih narodov in se zanimati za njihova obrambna društva. Nočemo tu ponavljati žalostne pesmi, kako se slovenska socijalna demokracija razlikuje od češke. Tam tisočaki v podporo, pri nas očitanja, da so šole Družbe — klerikalne. Res, na cenen način se naša socijalna demokracija odtega vršenju tiste dolžnosti do svojega naroda, ki jo češka socijalna demokracija tako uzorno vrši.

Slanikova večerja. Slovenska Citalnica in Češka Beseda priredita v soboto, dne 8. feb. t. l. v vseh društvenih prostorih program večer, spojen s slaničovo večerjo. Sodelujejo člani obeh društev; med večerjo in pri plesu svira vojaška godba c. kr. bosansko-hercegovskega pešpolka št. 4. Program je izredno raznovrsten. Obsega solopetje, glasbeni trio, violino solo s spremljevanjem glasovirja ter več šaljivih točk. Natančni vspredd še objavimo. Vabila se danes razpošljejo.

Reklamacije sprejemata odbora obeh društev. Z ozirom na to, da je treba pravočasno javiti hotelirju g. Blechl število kuverjev, prosil združeni odbor da se blagovolijo vdeležniki javiti pri posameznih odborih ali pa se vpisati najkasneji do petka zvečer v polo, ki je v ta namen razporejena v društvenih prostorih.

Evropsin prstan — tako je nazval Ilirijo — Slovenijo naš prvi obrambni pesnik mučenik Valentin Vodnik v svoji visoki pesmi, ki mu je priverla iz srca pred dobrih 100 leti. Boj za prstan se bliža, je že predurmi; kdo ga dobi? Kdo se bo dičil z njim? Komu poda Ilirija roko? Jasni morajo biti naši smotri in vse nam je tvegati, da jih dosežemo. Ali naj brezbržno prepustimo Evropin prstan tujcu? Tako vsklika „Slov. Branik“.

Manifestacije narodne sloge. Avstrijski zistem je dosegel v Dalmaciji fenomenalen uspeh. Ljudje, ki so se do nedavno sovražili, kakor more le brat brata sovražiti, so se približali drug drugemu in so se jeli tesno oklepati drug drugega. Kjer je vlada radi pojavov povodom sedanjih dogodkov na Balkanu razpustila občinske svete, tam volijo sedaj ista zastopstva v najlepši narodni slogi. Ali ta preobrat se ne omeja samo na politično polje, ampak se širi tudi v socijalno življenje. V Šibeniku n. pr. sta bili dve strogo ločeni — kakor da je med njima kitajski zid — hrvatski struji: demokrate in pristajali hrv. narodne stranke so se zbirali v pevskem društvu „Kolo“, pravaši v „Sokolu“.

Kitajski zid je padel in ljudje se približujejo drug drugemu. Na plesu sta bili prvotno zastopani obe hrvatski stranki, pa tudi Srbov je prišlo mnogo. Istotako so se Svetosavske besede Srbske Čitaonice udeležili mnogoštevilni Hrvatje brez razlike strank. Srbi so jih pozdravili pristrčno. Slednjič je v središču tretje stranke, v Sokolu, povodom društvenega plesa prišlo do velike maifestacije narodne sloge.

Dogodki, katerih režijo je imela vlada v rokah, so jih zblížali in to zblížanje — ker je nepriljubeno — ostane trajno, da je ni več tuje sile, ki bi mogla računati na strankarske spore!.

Mari ni to fenomenalen uspeh vladnega režima, seveda ne namerovan od strani gospode režiserjev. Palica, ki je hotela razblížiti, je le skupaj zblížala, a brate na Kranjskem bi opozorili, da na tem zdravljenju narodnega življenja v Dalmaciji sodelujejo toliko od te strani, s katero simpatizirajo slovenski naprednjaki, kolikor z one, kjer so simpatije naših klerikalcev! Kako je postalo to možno? Ljubezen do stvari naroda jih je spravila preko vseh strankarskih razlik? Fiat applicatio, ne kličemo, ker nimamo nade, da bi kaj koristilo. Vsaj za sedaj ne. Kdaj kasneje pa morda izsilijo dogodki tudi pri nas, da začne govoriti — narodno srce.

Odborova seja „Matice Slovenske“ dne 28. januarja 1913. — G. predsednik se je spominjal smrti ustanovnika Ivana Murnika. — Marca meseca bo 50 let od prvih priprav za ustanovitev „Matice Slovenske“. Letošnja glavna skupščina bo dne 9. (deve)tega marca. — Korektore zemljevida se razpošiljajo v obmejne kraje v revizijo. — Matica izkuša doseči zamenjavo publikacij s poljsko Akademijo znanosti in umetnosti v Krakovu. — Brzojavno je pozdravila svčanost Nemčičev v Križevcih in Vukotino-

Čevljarnica „Alla Sartorella“ - Trst

VIA SARRAZZA VENEZIA ST. 18 (nasproti sodnišarni Gali)

Volika izbora vsakovršnih čevljev za moške, ženske in otroke. Blago izvrstno in CENE ZMERNE.

vičevu v Zagrebu. — Iz poročila blagajniškega je razvidno, da se proračun za 1912 ni prekoračil. — „Matica“ stopi v poštno-čepkovni promet tudi za hrvatsko-ogorski del države. Poverjeniku, ki prijavljuje vsaj 20 članov, se dajo publikacije v dar, ako na to reflektira. — Rešile so se še druge gospodarske stvari. — Tajnik je poročal; članov je za 1912 leto dozdaj 3370. Tekom l. 1912 so pristopili štirje ustanovniki, a štirje so umrli.

Ples NDO, ki se je vršil sinoči, v torek, se je obnesel izborni. Obširneje o njem še objavimo.

Skupina uslužbencev c. kr. skladišč se zahvaljuje vsem, ki so se udeležili plesnega večerka dne 25/1 na korist bolnih članov, s čimer so pripomogli do tako lepega uspeha. Čisti dobiček je znašal K 50.70.

Igubljeno. Poznani gospod, ki je v nedeljo pomotoma zamenjal dežnik pri garderobi v organizaciji, naj ga blagovoli prinesiti nazaj.

Gospodična, ki je izgubila ročno torbico s ključmi, naj se oglasi v organizaciji.

Slovensko gledališče.

V četrtek zvečer se zadnjič vprizori v tej sezoni opereta

MAMZELLE NITOUCHÉ
(Santarellina)

v kateri igrajo glavne vloge gospica Thalerjeva ter gospoda Iličič in Požar.

Predstava se vrši v abonementu B.

Nocoj ob 8 vaja za moški zbor „Dramatičnega društva“.

Tržaška mala kronika.

Trst, 4. februarja.

Kopeli v kanalu. Kovač M. Cescutti, ki stanuje v ulici Scorzera št. 40 je padel nocoj ob 11.30 v kanal, a stražnik ga je izvelkel in poslal v mestno bolnišnico.

Ravno tako je pljusnila v Kanal 44 letna Tržačanka M. Prischl, katero je tudi stražnik rešil.

Star tat. Kmetič Matej Cheoron iz Portel v Istri je prispel predvčeraj iz svojega kraja z južno železnico v Trst, med potom pa se je zamudil v Divači. Na kolodvoru je našel nekega svojega znanca, po imenu Valentina Jazbeca, 81letnega starca iz Komna. Ko sta tako sem in tja govorila, mu je ta povedal, da naj v Trstu le zavije v ljudsko prenočišče v ulici Gaspare Gozzi, če hoče dobro in po ceni prenočiti. Cheoron je v to privolil in oba sta le tam nastanila.

Včeraj jutro pa je Cheoron šel na stranišče in Jazbec, ki je imel posteljo kraj njega, je videl, da je imel pod blazino listnico. V teh par trenutkih, ko je bil Cheoron odsoten, je Jazbec vzel listnico, vzel iz nje vso vsebino v znesku 1400 K, pa jo zopet prazno položil, kjer jo je našel.

Ko se je pa Cheoron vrnil, se je obelkel, je vtaknil v žep svojo listnico, pozdravil svojega prijatelja in odšel po svojih poslih. Cheoron niti pogledal ni, če še ima bankovce v listnici. Jazbec pa je takoj odpotoval v Videm v Italijo. Davi pa je Cheoron prijavil tatvino. Jazbeca so včeraj aretirali v Gorici.

Pri spopadih dobljene rane. Sinoči je bil v ulici Broletto mizar Josip Milovič, 39 let star in stanujoč v ulici della Fabbrica št. 5 napaden odenekega individua, o katerem je izjavil, da ga ne pozna. Ta tuljec je Miloviča tudi ranil z bodalom, da mu je celo del nosa odklal, prerezal spodnjo ustnico in mu prizadejal več poškodb po vsem telesu. Zdravniki z rešilne postaje so mu nudili prvo pomoč, nato pa so ga odpravili v bolnišnico.

Drug slučaj ranjenja se je pripetil ob 11.30 predpoldne. Gostilničarju Jožefu Bunonu, 26 let staremu in stanujočemu v Molin a vapore št. 6., je zasadila neka maškerana nož v trebuh. Tudi njemu je najprej pomagali policijski zdravnik, potem pa je šel v bolnišnico.

Spoznali pa so že tudi ranitelja in ga zaprli v osebi kotlarja Hermenegilda Fell, 26 let starega Tržačana, stanujočega v ulici Media št. 24.

Društvene vesti.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov. Redna seja v tem tednu izostane. Prihodnja redna seja bo v torek, 11. t. m. Predsedstvo.

Društvo lastnikov tiskaren na Primorskem si je izvolilo na svojem občnem zboru dne 31. januarja l. 1913. sledeče društveno vodstvo: predsednik Gvidon Helenpacher, podpredsednik Andrej Davanzo, blagajnik Henrik Meneghelli, odborniki: Ivan Bilestra, Ivan Meljavec, Massimiliano Quide, Ivan Werk.

Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi svoj III. redni občni zbor v petek, 7. febr. ob 8 zvečer v prostorih g. Leithnerja, Auersperggasse 6.

Prvo primorsko vojaško veteransko društvo Cesar Fran Josip I. priredi dne 8. februarja v dvorani društva „Austria“, S. Martiri, velik društveni ples, ki ga bo

vodil gospod plesni profesor Ivan Umek, in h kateremu bo sviral društveni orkester pod vodstvom kapelnika gospoda F. Majcena. Vstopnina 2 K, dame in društveniki v uniformi 1 K.

Ker je čisti dobiček namenjen v podporo ubožnih udov, so društveniki vabljani, na obilno udeležbo z njihovimi rodbinami, prijatelji in znanci. Društveniki, ki zaradi pomanjkanja naslovov niso sprejeli vabila in vstopnic, naj se blagovole obrniti do društvene pisarne, ulica Gelsi št. 12, I. nad stropje.

Akad. društvo slov. Agronomov „Kras“ na Dunaju javlja, da se vrši njegov tretji, redni občni zbor 6. svečana ob osem zvečer v gostilni „Zum Kleeblatt“, XVIII. Mitterbergg. 30.

„Sava“, društvo svobodnomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju, priredi svoj III. redni občni zbor v četrtek dne 6. svečana v prostorih restav. „Gilly“ ob 1/8 zvečer, okraj IX. Berggasse, št. 5. Prijatelji društva dobro došli!

Telovadno društvo Sokol v Trstu.

Ker so priprava za zračenje in druga popravila v telovadnici dovršena, se prične zopet z redno telovadbo, in sicer:

Člani: v ponedeljek, sredo in petek I. oddelek od četrta na 8 do četrta na 9.; II. oddelek od 9. do 10.

Članice: v torek in petek od pol 8 do pol 9. (prvikrat prihodnji četrtek).

Naraščaj: v sredo in soboto od 2 pop. naprej.

Vse članstvo vabi k mnogobrojnemu obisku telovadbe

Za vadiateljski zbor:
Ambrožič. nač.

Nar. del. organizacija.

Federazione dei Lavoratori in Pietra dell'Austria, ta socialno-demokratska organizacija, kateri mora — kakor se vidi — iti zelo slabo, je poslala nekemu kamnoseku ki je član NDO, pismo — v italijanskem jeziku, v katerem zahteva, da se mora on (član NDO) nemudoma vpisati v njihovo socialno-demokratsko organizacijo. In to še ni dosti. Oziroma zahtevajo, da plača članarino za tri mesece nazaj!

To pa je res nesramnost. To je odiranje delavstva. Največja predrznost pa je to, da imajo ti ljudje pogum, da zahtevajo kaj takega.

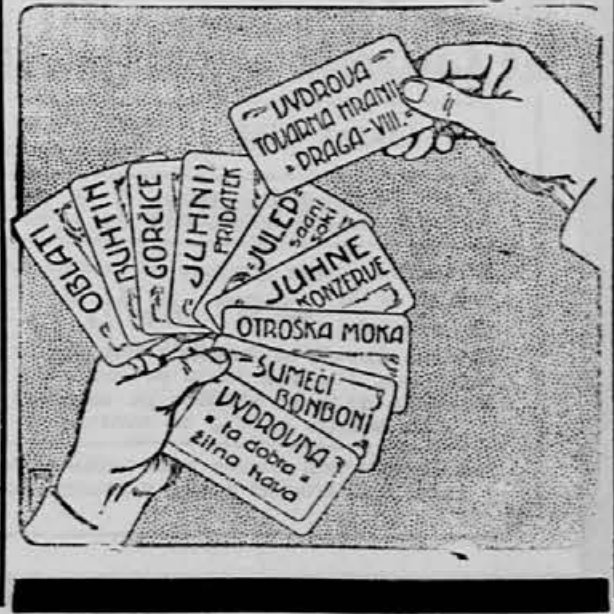
Kaj ni to največji terorizem? Sicer pa je to najboljši dokaz, da gre socialnim demokratom samo za denar — kakor smo to že večkrat poudarjali. V pravi luči kaže to one ljudi, ki so vedno polni ljubezni do slovenskega delavstva, a samo navidezno, in mu niti v toliko ne ustrezajo, da bi mu pisali v njegovem jeziku, v jeziku, ki ga slovenski delavec razume.

Z ozirom na navedeni slučaj pozivljamo vse kamnoseke, ki se jim je pripetilo kaj podobnega, da se zglase v uradu NDO in se tam pritožijo proti tem vnebovpljočim krivicam. Bo pač treba tudi pri tej stroki ravno tako napraviti red in mir, kakor pri zidarski.

Javen shod delavstva škedenjskih plavžev. V soboto zvečer se je vršil v „Gospodarskem društvu“ v Škedenju javen shod delavstva iz plavžev, sklican po Narodni delavski organizaciji. Udeležba je bila velika. Zlasti pa se je udeležilo shoda veliko število novih delavcev, ki so bili pred kratkim sprejeti v službo, kar je dobro znamenje. Poročilo je podal strok. tajnik Brandner. Takoj v začetku je opozarjal na nakane podjetništvu, ki bo v letošnjem letu nastopilo v raznih krajih, pri raznih podjetjih proti delavstvu v svrhu preuredbe tarifa. Delavske organizacije bodo uprizorile vsled tega povsod velika gibanja. Delavstvo si na podlagi organizacij ne bo dopustilo kaj takega; atentate podjetnikov pa ne bo samo odbijalo, ampak bo zahtevalo zboljšanje razmer.

Ce bo delavstvo dobro organizirano, bo lahko doseglo marsikako zboljšanje; če ne, pa vsega tega ne bo, ampak se bodo razmere poslabšale.

Sicer pa velja parola vseh delavskih organizacij. Nastopiti moramo skrajno od-

Nova slovenska

trgovina izgotovljenih oblek

ter domačega in inozemskega blaga za moške obleke

MARTIN SKAPIN, TRST, ulica Arcata št. 19

Moške obleke od K 14 dalje, deške obleke od K 11 dalje, plat. obleke, vestalje, srajce, malje, sp. hlače itd. Specijaliteta hlače za delavce domačega izdelka. Napravljajo se obleke po meri vsakovrstnega kroja. Cene absolutno konkurenčne

Št. 1716-13.

Oglas dražbe.

Dne 15. februarja t. l. se odda potom javne dražbe na podpisnem c. k. okrajnem glavarstvu

lov katastralne občine Zgonik

v zakup za ostali čas zakupne dobe, t. j. do 30. aprila 1913 l.

Vzključna cena znaša 500 kron. Dražba se začne ob 10 predpoldne. Varščina znaša 20% vzključne cene in jo je položiti najkasneje do 10 predpoldne. Natančnejša pojasnila daje podpisano c. k. okrajno glavarstvo ob uradnih urah.

Od c. k. okrajnega glavarstva

SEŽANA, dne 1. febr. 1913.

Za c. kr. okrajnega glavarja:
Dr. HANUSCH s. r.

Alojzij Povh

slovenski

urar in zlatar

V TRSTU

ulica del Rivo št. 26
(na trgu pri Sv. Jakobu)

Izredna prilika!

Ker kmalu konča zimska sezona prodajo se

z velikim popustom

Moške obleke:

dolge in kratke suknje

v dobroznani prodajalni izgotovljenih oblek

Alla Città di Trieste

ul. Giosuè Carducci št. 40

(bivša ul. Torrente)

Avtoriziran elektrotehniški mehanik

Vittorio Ban

Trst, ulica delle Poste št. 9.
--- Telefon št. 362/VIII. ---

PREVZEMAJO SE INSTALACIJE

električnih luči, motorjev, električnih zvoncev, telefonov in strelivočev.

Bogata zaloga svetilk in mrežic najboljših znamk.

Oskrbovanje električne razsvetljave in zvoncev, dvigal, telefonov. - Poseben oddelek za popravila v precizijski mehaniki.

9 žrebanj na leto

s sledečimi glavnimi dobitki in sicer:

2 po lir 30.000 in 15 000, 1 po frk. 100.000, 75.000 in 20.000 in 1 po K 30.000 in 20.000

nudi, poleg mnogih postranskih visokih dobitkov, naslednja priporočljiva skupina:

1 srečka ital. rubečega	1 srbska drž. srečka	1 srečka dobrega križa iz l. 1885.	1 srečka dobrega srca József iz l. 1888
-------------------------	----------------------	------------------------------------	---

Prepuščamo to skupino srečk proti gotovini po dnevnem tečaju ali pa na

50 mesečnih obrokov po K 3.50

s popolno igralno pravico, na podlagi zakonito izstavljene prodajne listine, takoj po vplačilu prvega obroka. — Nadaljne obroke se vplačujejo potem poštinih položnic. — Izkaz vseh drugih skupin ali posameznih srečk pošlje na zahtevo

Narodna posojilnica in hranilnica

v Trstu, Nova ulica št. 13, II. nadstr.

Moderne železne ograje

za vile (dvorane), vrta, tovarne, dvorišča, prostore za tamo itd.

Ilustrovan katalog št. 104 brezplačno.

Žična Industrija alpskih dežel

Ferd. Jergitsch's Söhne - Klagenfurt.

Stalni zastopnik v Trstu.

Podružnica tovarne v Gradcu, Göttingen Maut; podružnica tovarne na Dunaju IV/1.

Pressgasse 29. Tel. 4144.

ločno in ostro, se bodo podjetniki vsaj ustrašili in si ne bodo upali izvrševati napadov na delavstvo v svrhu poslabšanja njegovih razmer. Tudi lastniki „Kranjske industrijske družbe“ so člani omenjenih podjetniških organizacij. In kakor se sliši, bodo tudi oni nastopali v tej smeri. To je njihova želja, ker podoben nastop napram delavstvu more tem kapitalistom že na dan prinesiti tisočake, ako se jim posreči. Toda kaj takega se ne sme zgoditi. Nar. del. organizacija bo vodila energično boj proti „Kranjski industrijski družbi“. — Govornik razpravlja nato o nezadostnih varnostnih odredbah v plavžih, ki so povzročile že nešteto žrtev in na katere je bilo c. kr. obrtno nadzorništvo že opozorjeno. Toda, kakor vse kaže, obrtni nadzornik še ni videl plavžev od znotraj, ker odkar je bila odposlana na obrtno nadzorstvo tozadevna resolucija, so nesli že nešteto žrtev iz plavžev na škedenjsko pokopališče.

Nadalje govori o dolgem delavnem času, ki delavcu greni življenje in povzroča, da morajo vsled napora za veliko let poprej zapustiti ta svet, to pa posebno pri pečen v plavžih. Skoraj povsod je uveden že 9urni delavni čas, v nekaterih celo po 8urni. Kar se tiče delavnega časa in plače, se bo sestavil odbor, ki bo celo stvar preštediral in sicer, kadar bo imela tudi druga partija podoben shod. Iz vsake partije se izvoli nekaj mož, ki bodo prevzeli to nalogo. Shod druge partije bo v soboto in potem se stvar uredi. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se opozarja oblast na škode „Kranjske industrijske družbe“, ki krši obrtne zakone in se v resoluciji pozivlja obrtna oblast, da stori tozadevno potrebne korake. Pozivlja se tudi slov. poslance v državnem zboru avstrijskem, da tozadevno nastopijo na pristojnem mestu, posebno pa, da nastopijo ostro v slučaju, da bi obrtna oblast, kakor je njena navada, ne hotela napraviti tem škandalom konec. Govornik je proti koncu pozivljajal, da se delavstvo v plavžih vsaj v sedanjem času, ki je tako resen, združi, ker bil bi res že skrajni čas, da bi se delavstvo zavedlo svoje moči, moči delavskega razreda, naka je bil škod zaključen.

Skupina pekovskih pomočnikov NDO. V četrtek ob 10 predpoldne sestanek v društvenih prostorih.

Zidarska skupina NDO. Sestanek zidarjev bo v četrtek ob 6 zvečer v društvenih prostorih.

Slovensko delavstvo pri Sv. Ivanu. Opozorjamo, da priredi Nar. del. organizacija v kratkem shod pri Sv. Ivanu. Z ozirom na to bi bilo potrebno, da bi se delavstvo pri Sv. Ivanu zavzelo za stvar, posebno, kar se tiče agitacije. Dobro bi tudi bilo, ako bi se ta ali oni iz Sv. Ivana tozadevno oglašili v uradu NDO, ul. sv. Frančiška št. 2.

Vesti iz Goriške.

Iz Tomaja. Na prijateljskem sestanku in na ženitovanju g. Jankota Štoke z gco. Karlo Zlobčev so nabrali za družbo sv. CM K 28/40. Denar se je odposlal takoj na družbino vodstvo v Ljubljano. Novoporočencema želimo obilo sreče.

Vesti iz Istre.

Razmere pri c. kr. pošti v Voloski. Pred nedavnim je prinesla „Edinost“ pod gornjim naslovom dopis, ki je nekoliko posvetil v pašalik c. kr. višega poštarja Arturo Grossicha. Depisnik je imel pač prav, da je svetoval ravnateljstvu pošte v Trstu, naj si take funkcije obdrži, jih stavi pod steklo in pride tako do zbirke, na kateri je ne bodo zavidale moderne vrejene države. Ta gospod misli, da so c. kr. poštne uradnice njegova raja, s katerimi more gospodariti prav po svoji volji. Bil je slučaj, ki pa ni bil prvi, da na pošti ni bilo znamk. Stranke so prihajale po znamke, a on je čisto mirno izjavljajal, da jih nima, in da jih stranke lahko dobe pri Opatijski pošti. Bil je pa enkrat pri enaki priliki slučaj, da je ena gospic prišla javiti mu, da neka stranka čaka na znamke. Seveda ga je to motenje v njegovem bogvekakem razmišljanju spravilo iz ravnotežja, da je rekel gospici: Najprej jaz, potem prihaja gospod Bog, potem pa dolgo, dolgo nič, in potem še-le Vi. Stranka pa, ki je pri ograji čakala, po mnenju g. Grossicha sploh ne prihaja na vrsto. Sicer pa je bil ta odgovor povsem logičen vspricho dejstva, da na tej pošti redko kdaj človek naleta na večjo množino znamk.

Priporočili bi slav. c. kr. poštenu ravnateljstvu v Trstu, da vendar tega gospoda pouči vsaj o tem, da tudi Voloska pošta mora imeti vedno v zalogi gotovo množino znamk, posebno pa še o pustnem času, ko potrebujejo razna drušтва za pozive na veselice, mnogo znamk. Če pa gospodu višemu poštarju tako smrdihrvatski in slovenski jezik, naj le gre, od kjer je prišel. Mi gotovo ne bomo proslili ravnateljstva, da nam ga pošlje nazaj.

Eden tistih, ki ni dobil znamke.

DAROV.

— Za CM daruje Žgur & Popatnik 6 kron.

— Darovi za CM ples. Gospod Lenček 6 stekl. muškata, g.ca Marija Pfeiferjeva 10 parov kranjskih klobas, g.ca Marija Hernova

10 parov kranjskih klobas, gospa Frančiška Žagarjeva 16 parov klobas, 6 stekl. vina, g.ca Mici Lenassijeva 30 indijskih krofov, g. Anton Sila zabo pomaranč, g.ca Ivanka Lozej cvetlice.

— Mesto cvetk na grob otroku g. Perica daruje gđ. Milka Urbančičeva za CM podružnico 3 K.

— Šentjakobski CM podružnici so darovali ob priliki plesa, ki se je vršil v soboto, 25. januarja t. l. po 1 K gg.: Krizmančič Mihael, Bizjak Leopold, Vouk Valentin, Trebec in N. N.; Josip Godnič K 1/40; Cehovin in N. N. po 40 st. Med izključenimi člani godbenega odseka NDO nabrala sta gg. Gržina in Zidarič K 5/44.

Na plesu venčka „Čitalnice“ sta darovali dve neimenovani osebi 2 K.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Mastno tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 vin. Plača se takoj in sicer na predplačilo.

Krojačnica IVAN GORUČAN, Trst, ulica Pasquale Revoltella ali Obidino in Monte št. 27, I. nad. +e priporoča cenj. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba, velika izber najnovejših angleških vzorcev. Izdeluje po dunajskem kroju. 2787

Knjigovodja, 34 let star, več slovenščine, nemščine in laščine, želi dobiti primerno službo v Trstu. Naslov pove Edinost pod št. 272. 272

Iščem dečka, do 15 let starega, ki bi raznašal robo. K. Cwenkel, Corso 28. 276

Kislo zelje I. a 40 kg škaš po K 4/80; 100 kg K 10/— . Kumarec in vsakovrstno zelenjad pošiljam po povzetju. ANTON LINEK, Znojim. 23

Izpadle lase kupujem ter izdelujem vsakovrstna najmodernejša lasna dela. ANDREJ ROJIC, ul. Acquedotto 20. 1752

Prodajo se vrata, popolna okna, stopnjice, umivalniki, tramovi i. t. d. Ulica dei Piccardi št. 18. 205

Stanovanje, soba in kuhinja se odda. Guardiella 471, Fedrikovci. 257

Odda se hotel „International“ v Trzinu v lepi legi, sredi mesta, z gotovim, dobrim zaslužkom pod ugodnimi pogoji v najem. Pojavnila daje Ivan Peric, lastnik hotela v Trzinu (Monfalcone) via Trieste št. 117. 248

Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca, Trst, ul. Olmo št. 12. 1730

Brivska dvorana. Slavnemu občinstvu, posebno iz Rojana in okolice, se priporoča brivska dvorana v ulici Montorsino 7. Za dobro postrežbo jamči Stefan Vukomanović, brivec

PRIPOROČLJIVE TVRDKI

Krojači: krojaški mojster, Trst, ulica Geppa št. 10, I. n. **FRAN RUPNIK**, 1730

Priporočeno od zdravnikov. **PROTI OZEBLINI** uporabljajte protiozeblinsko mazilo odlikovane lekarne „Al due Mori“, dr. A. Praxmarer, Trst, Veliki trg, Lonček K 1/20. Če se poije K 1/30 naprej, pošiljatev pošiljatev prosta.

Prodajalnica ur in dragocenosti **G. Bucher** (ex drug Dragotina Vekjeta) Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) **Corso št. 36.** Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne Srebrne, zlatanine, kakor tudi žepne ure. **DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.**

Zaloga obuvala in lastna delavnica **PAVEL VISINTINI** Trst, ul. Giosue Carducci 27. Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Popravlja se izvršujejo točno in solidno **po zmernih cenah**

Oglase, poslana, osmrtnice in vsakršna razglasna ali reklamna naznanila je pošiljati le „Inseratnemu oddelku Edinosti“

POZOR! :: POZOR! 50000 parov čevljev

4 pari za K 8/50. Zaradi poloma nekaterih tovarov sem dobil nalog, da prodam veliko partijo čevljev pod nabavno ceno. Prodajam vsakomur dva para moških in dva para ženskih čevljev na zavezavo, elegantne oblike, iz črnega ali rujavega usnja, z močnimi podplati, podšivani. Velikost po številkah. — Štirje pari stanejo samo 8/50 kron.

I. GELB, ekspedicijska hiša Novi Sandec št. 278.

Dovoljena zamena ali pa se vrne denar.

Mehanična kleparska delavnica za kov. nske izdelke **Giusto Pilotti fu Gius.** ustanovljena leta 1842. TEL. 15-25. **Riva Pescatori št. 14** Specijaliteta: **ladjske svetiljke. Posoda in škatlje iz bele in kamnobarvne pločvine.** Žlebovi, cevi in zidne obloge iz vsake snovi v kosih po 2 m (brez zvezave).

Izročamo v vseh krajih marljivim osebam vseh slojev razprodajne podružnice

Zelo resen posel, pripraven za vsakogar. Ni treba poznanja, niti kapitala. Trgovino popolnoma opremimo mi in se more opravljati kot glavno ali postransko opravilo. Velika reklama na naše stroške. Nikakega rizika. Čisti dobiček 100%. Pojasnila brezplačno: **Postlagerkarte 453 Cöln 1 (Rhein), Nemčija.**

TEODOR KORN Trst, ul. Miramar št. 71 Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste. **PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE PO NIZKIH CENAH.** Delo dobro in zajemeno. Telef. 25-26. Poslovodja: Franje Jenks.

TVRDKA **Francesco Bednar** TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST je preložila svojo trgovino šivalnih strojev bicikljev in pridevkov z mehanično delavnico vred iz ulice Ponterosso št. 4 v ulico Campanile št. 19.

Zdravilno pivo dvojnega kvasa Val zdravnik ga priporoča, Odlikovano na **S. STEFAN** Odlikovano na : 7 razstavah. : 7 razstavah. Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

A. Bambič (prej Jakob Bambič, Trst, ulica Cologna 9. Zaloga vsakovrstnega blaga za vsako gospodinjstvo na debelo in drobno. **Zaloga otrobov, koruze in moke** ter različnih jestvin. Se priporoča udana **A. BAMBIČ.**

Tržaška posojilnica in hranilnica V lastni hiši. regitrovana zadruga z omejenim poročtvom. Telefon št. 952. Trst, Piazza Caserma 2, I. n. (uhod po glavnih stopnicah). Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi od 10. 4 1/2 % jh obrestuje. Menjalni davak od hranilnih vlog plačuje svod sam. Vloga se lahko po eno krono. Posojila daje na vknjito po dogovoru. Na menjico po 6%, na sariave po 5 1/2 %, in na amortizacijo za daljše dobo po dogovoru. Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. Poštne - hranilnični račun 818/004. Ima najmodernejšo varnostno celico za shranje vrednos. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne palice, s katerimi se najuspešneje varja štediti svojo daco.

Back & Fehl splošni uniformski zavod Trst, Acquedotto 12 Izdelovanje uniform, livrej in oblek po meri

Predmeti za planince

Kuhalne priprave iz aluminija, planinske steklenice, noži in vilice, planinske palice, priprave za led, železa, snežni obroči, nahrbtniki.

Vsakovrstne obleke: Sweater, planinske hlače, gamaše, čepice iz čiste volne, rokavice.

Steklenice Helios, več dni gorke in mrzle po 4 krone komad.

Modni predmeti za gospode, srajce, ovrtnice, zapestnice in nogovice.

Za člane športnih in planinskih društev **POSEBNE CENE.**

Sportna trgovina Strudel ulica S. Antonio 12 (nasproti Kred. poslojpu)

Martin Dovgan Trst, ulica Giulia 86. Priporoča cenj. občinstvu svojo na novo prevzeto in že 50 let obstoječo trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. Dobiva se Kolinsko kavo, Ilirske testenine ter rezno blago iz narodnih tovarov. Razpošilja po pošti dnevno pakete do pet kg naprej. — Blago vedno sveže in I. vrste. **CENE ZMERNE.** SVOJI K SVOJIM!

Hans Schmidt zobotehnik TELEFON TRST št. 1085. ul. della Zonta št. 7. I. 1935